

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 69/2018 din 17 iulie 2018

pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 625 din 19 iulie 2018

În considerarea faptului că România a ratificat Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, s-a identificat nevoia de consolidare a unui cadru unic și obiectiv de asigurare a măsurilor de egalizare a șanselor și de respectare a drepturilor persoanelor cu dizabilități care presupun în mod deosebit eliminarea barierelor ca proces continuu, pentru că orice obstacol poate întârzia sau limita integrarea socială și participarea,

ținând cont de necesitatea unei mai bune administrări și monitorizări a drepturilor persoanelor cu dizabilități se impun reglementări privind modalitatea de facilitare a accesului la acestea prin utilizarea legitimației și crearea cadrului pentru tipărirea biletelor de transport interurban de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului,

având în vedere că izolarea persoanelor cu dizabilități în instituții perpetuează stigmatizarea și marginalizarea lor, încălcându-se astfel dreptul acestora de a trăi independent în comunitate, așa cum este acesta garantat prin articolul 19 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, se impun de urgență măsuri pentru a se asigura că persoanele cu dizabilități au acces efectiv la o serie de opțiuni în cadrul comunității, inclusiv la asistența personală necesară pentru a sprijini viața independentă și integrarea în comunitate,

ținând cont de situația centrelor de tip vechi de dimensiuni mari, caracterizate de cele mai multe ori prin clădiri cu destinație colectivă, cu aspect de unitate medicală și localizate departe de viața comunității, lipsa unor măsuri de sprijin în ceea ce privește dezvoltarea serviciilor sociale, de practicile care îngreșesc procesul de reabilitare, dezvoltare și incluziune a persoanelor cu dizabilități, se impune urgentarea procesului de tranziție de la sistemul instituționalizat la servicii integrate în comunitate,

luând în considerare asumarea procesului de dezinstituționalizare ca prioritate pentru sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, concomitent cu diversificarea măsurilor de prevenire a instituționalizării și de susținere a traiului în comunitate, apreciem că neluarea de urgență a unor măsuri privind încurajarea alternativelor la serviciile rezidențiale de tip vechi, creșterea gradului de responsabilizare socială, simplificarea procedurilor administrative și fluidizarea circuitelor financiare ar putea împiedica crearea cadrului eficient și corect pentru ducerea la îndeplinire a obligațiilor asumate,

întrucât au fost inițiate demersurile pentru obținerea de fonduri europene pentru realizarea infrastructurii noilor centre de zi și rezidențiale, este imperios necesară stabilirea capacității centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap la maximum 50 de locuri, în corelare cu redefinirea mandatului centrelor existente și avizarea de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități și monitorizarea eficientă a condițiilor de viață a persoanelor cu dizabilități se impun ca acțiuni imediat necesare;

întrucât implicarea administrației publice locale de la nivel de municipiu, oraș sau comună în procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării este

decisivă, se impune de urgență stabilirea finanțării măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale,

având în vedere că neasigurarea cadrului pentru exercitarea deplină a drepturilor persoanelor cu dizabilități, inclusiv la viață independentă și integrare în comunitate, la respectarea demnității și la nediscriminare, constituie consecințe negative grave, se impune adoptarea în regim de urgență a unor măsuri pentru eliminarea efectelor pe care acestea le pot avea asupra calității vieții,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I

Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, după punctul 23 se introduce un nou punct, punctul 23¹, cu următorul cuprins:

"23¹. măsuri de protecție - măsuri stabilite de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, cuprinse în programul individual de reabilitare și integrare socială, de tip: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii sociale la domiciliu sau centre de zi sau rezidențiale."

2. La articolul 7, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (3) și (4), cu următorul cuprins:

"(3) Legitimația acordată persoanelor cu handicap este eliberată de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, costurile fiind suportate din bugetele acestora, și este valabilă și recunoscută pe întreg teritoriul țării.

(4) Modelul legitimației este aprobat prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale."

3. La articolul 24, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alineatul (6¹), cu următorul cuprins:

"(6¹) Dreptul prevăzut la alin. (1) - (6) se asigură în baza biletelor de călătorie gratuită care se tipăresc de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, costul tipăririi fiind suportat din bugetele acestora."

4. La articolul 45, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) Îngrijirea și protecția persoanei adulte cu handicap grav sau accentuat se asigură de către asistentul personal profesionist, altul decât soțul, soția sau rudele în linie dreaptă."

5. Articolul 46 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 46

Pentru fiecare adult cu handicap aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist se acordă o alocație lunară de îngrijire reprezentând cheltuieli lunare de locuit, hrană și echipament, astfel:

a) 1,2 din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoana adultă cu handicap accentuat;

b) 1,5 din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, pentru persoana adultă cu handicap grav."

6. După articolul 47 se introduce un nou articol, articolul 47¹, cu următorul cuprins:

"ART. 47¹

(1) Finanțarea sumelor prevăzute la art. 46 și 47 se asigură din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, în a cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința asistentul personal profesionist.

(2) Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București pot contracta servicii sociale licențiate de tip asistent personal profesionist cu furnizori privați de servicii sociale, acreditați, în condițiile legii."

7. Articolul 51 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 51

(1) Persoana cu handicap poate beneficia de servicii sociale acordate în centre de zi și centre rezidențiale de diferite tipuri, publice, public-private sau private.

(2) Centrele de zi și centrele rezidențiale reprezintă servicii sociale acordate persoanelor adulte cu handicap, cu personal calificat și infrastructură adecvată; centrele rezidențiale sunt servicii sociale în care persoana cu handicap este găzduită cel puțin 24 de ore.

(3) În sensul prezentei legi, tipurile de centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap sunt:

- a) locuințe protejate;
- b) centre pentru viață independentă;
- c) centre de abilitare și reabilitare;
- d) centre de îngrijire și asistență;
- e) centre respiro/centre de criză.

(4) Capacitatea centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap nu poate fi mai mare de 50 de locuri.

(5) Admiterea unei persoane cu handicap într-un centru rezidențial, cu excepția celor prevăzute la alin. (3) lit. e), se face în cazul în care acestea nu i se pot asigura servicii la domiciliu sau în comunitate.

(6) Centrele de zi și centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap se înființează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, astfel:

a) în subordinea consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului;

b) în subordinea autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, în structura serviciului public de asistență socială, cu excepția celor de la alin. (3) lit. b) - d).

(7) Centrele de zi și centrele rezidențiale private pentru persoanele adulte cu handicap se înființează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

(8) Centrele de zi și centrele rezidențiale publice și private pentru persoane adulte cu handicap funcționează cu respectarea standardelor specifice de calitate.

(9) Centrele publice și private pentru persoane adulte cu handicap sunt coordonate metodologic de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități.

(10) Finanțarea măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoanele adulte cu handicap se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Justiției Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale."

8. Articolul 90¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 90¹

(1) În structura Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități funcționează Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare Comisia superioară, cu activitate de coordonare metodologică și monitorizare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap.

(2) Comisia superioară are următoarea componență:

a) un membru, medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă sau medicină fizică și de reabilitare sau un medic de medicină generală și cu experiență în dizabilitate;

b) un membru licențiat în asistență socială și cu experiență în dizabilitate;

c) un membru licențiat în psihologie și cu experiență în dizabilitate;

d) un membru licențiat în științe juridice și cu experiență în dizabilitate.

(3) Componența nominală a Comisiei superioare se aprobă prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități. Președintele Comisiei superioare este numit, prin aceeași decizie, dintre membrii menționați la alin. (2).

(4) Activitatea de secretariat a Comisiei superioare se asigură de personal din structura Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

(5) Președintele și membrii Comisiei superioare au dreptul la o indemnizație de ședință, echivalentă cu până la 5% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități. Cuantumul lunar brut al indemnizațiilor de ședință, pentru fiecare membru al Comisiei superioare, nu poate depăși 35% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități și se acordă proporțional cu numărul de ședințe la care a participat în luna respectivă.

(6) În situații justificate, în funcție de volumul și specificul activității, componența Comisiei superioare poate fi suplimentată cu maximum 3 membri, de alte specialități decât cele menționate la alin. (2), cu încadrarea în fondurile bugetare alocate cu această destinație.

(7) În cazul în care membrii și/sau președintele Comisiei superioare se deplasează în interesul serviciului, în țară ori în străinătate, pot beneficia de drepturile de delegare prevăzute de legislația în vigoare pentru personalul din sectorul bugetar, în limita bugetului aprobat."

9. La articolul 90² alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a¹), cu următorul cuprins:

"a¹) elaborează, modifică și/sau completează Criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de handicap a persoanelor adulte, aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului sănătății, la propunerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități."

10. La articolul 99, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 99

(1) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități finanțează, în proporție de până la 98%, prin derogare de la prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, proiecte ale organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției persoanelor cu handicap."

11. La articolul 100 alineatul (1), literele b) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"b) nerespectarea dispozițiilor art. 16 - 22, art. 23 alin. (1) - (2) și (4), art. 24 alin. (1) - (6), art. 27 alin. (1) și (2), art. 28, art. 30, art. 31, art. 32 alin. (2), art. 33 alin. (1) - (3), art. 34 alin. (3), art. 37 alin. (2), art. 51 alin. (4) - (7), art. 54 alin. (1) - (3), art. 55 alin. (1) - (2), art. 61 - 64, art. 65 alin. (1), (2) și (5), art. 66 - 68, art. 69 alin. (1), art. 70, 71 și art. 75 alin. (2) cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;

.....

f) parcare a altor mijloace de transport pe locurile de parcare adaptate, rezervate și semnalizate prin semn internațional pentru persoane cu handicap, cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei și ridicarea mijlocului de transport de pe locul de parcare respectiv."

ART. II

(1) Până la data de 31 decembrie 2018, centrele rezidențiale, publice sau private, se reorganizează, cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, ținând cont de nevoile individuale ale beneficiarilor corelate cu standardele specifice de calitate în vigoare.

(2) În termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități elaborează Metodologia de reorganizare a centrelor rezidențiale pentru persoanele adulte cu handicap, care se aprobă prin decizie a președintelui acesteia și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Până la data de 31 decembrie 2018, direcțiile generale de asistență generală și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București și furnizorii de servicii sociale privați acreditați vor elabora planurile de restructurare a centrelor rezidențiale cu capacitate mai mare de 50 de locuri.

(4) Planul de restructurare a centrului, prevăzut la alin. (3), reprezintă documentul avizat de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități și aprobat de consiliul județean, respectiv local al sectorului municipiului București, care cuprinde acțiuni planificate pentru perioada 2019 - 2021 cu scopul de a asigura tranziția persoanelor cu handicap beneficiare de servicii sociale în instituții rezidențiale de tip vechi în alternativele de tip familial sau rezidențial nou-înființate.

(5) Metodologia de elaborare a planului de restructurare se aprobă, în termen de 45 de zile, prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. III

Începând cu data de 1 ianuarie 2019, finanțarea de la bugetul de stat a centrelor rezidențiale a căror capacitate este mai mare de 50 de locuri se diminuează anual cu 25%, urmând ca, începând cu 1 ianuarie 2022, finanțarea lor să se asigure exclusiv din bugetul județului, respectiv al sectorului municipiului București.

ART. IV

În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se va emite decizia privind componența nominală a Comisiei superioare.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
Ministrul muncii și justiției sociale,
Lia-Olguța Vasilescu

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Paul Stănescu

Ministrul sănătății,
Sorina Pinte

p. Ministrul transporturilor,
Mircea Florin Biban,
secretar de stat

p. Ministrul fondurilor europene,
Mihaela Virginia Toader,
secretar de stat

Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

București, 17 iulie 2018.

Nr. 69.
